

Gheorghe FALCĂ
Lumini
, și umbre

Cuprins

Prefață	7
Cuvânt-înainte	15
Dificilul drum al normalității. Cum vom dezvolta România din 2021 până în 2027	19
Prioritatea viitorului Parlament: reformarea și depolitizarea Curții Constituționale	24
Jurnal de pandemie. Apel la solidaritate	28
Paul Goma și lupta pentru libertate	31
Digitalizarea României, un obiectiv mai important ca oricând	36
Cum repornim motoarele României: de la dezvoltarea comunităților locale la reforme în domenii-cheie	41
Libertatea de mișcare și PSD-ul, ca partid al legării de glie a românilor	46
Statele Unite, singurul aliat natural al Uniunii Europene	51
Solidaritatea, doar un cuvânt din dicționar? De ce UE are nevoie de planul de redresare economică	56

Ce datorie morală are UE față de muncitorii sezonieri	60
Drumurile care nu unesc, ci despart Europa. Pachetul Mobilitate reînvie clivajul vest-est	65
2021 – Bruxelles: puterea liderilor. Cum întorci o criză în folosul oamenilor	69
Să nu ne descurajăm! Putem face România bine!	74
Belarus, ultima revoluție din Europa?	78
Sibiu–Pitești, autostrada prosperității. Întorcem România pe drumul cel bun	82
Pandemia cere sacrificii. Să nu-i sacrificăm o generație!	86
Relațiile România–Statele Unite la începutul erei Biden: proiecte și așteptări	91
Puterea votului. Ce înseamnă victoria Maiei Sandu și exemplul dat alegătorilor români	95
Familia ca școală a libertății	98
Democrația consolidată sau despre ce se mai câștigă atunci când se câștigă încredere	101
Acțiune, proiect și criză politică. Despre nevoia de coerență	105
Politica fără partide: o idee fixă și periculoasă. Cum s-o depășim	109
Tot despre o idee nocivă: politica fără doctrină	114
Moș Nicolae	119
Bani pentru politică, nu politică pentru bani	122
Comunicarea politică: nu doar vorbe	127

Grinch cine vine la cina de Crăciun sau despre aberațiile unui comisar socialist	132
Putin va pierde!	136
Războiul de lângă noi	140
Viitorul Europei ține de fiecare dintre noi	144
Împreună pentru o Europă unită, puternică, solidară	147
Rusia! Când Vestul (UE) trebuie să asculte și de Est	151
Pas cu pas, spre Schengen. Un drum pe care România ar trebui să îl finalizeze în acest an!	155
Alegerile din Italia. Un nou eșec al stângii europene	158
Răspunsul necesar al Uniunii Europene la criza energetică declanșată de ruși. Soluțiile clare promovate de grupul EPP vor fi benefice pentru români!	164
Președintele Iohannis a avut dreptate! Cele 80 de miliarde de euro destinate României devin realitate și sunt puse la treabă în folosul românilor	169
Aderarea Ucrainei la Uniunea Europeană va fi benefică pentru România	172
Schengen. Este despre „ei“, este despre noi! Despre unii dintre noi... ..	174
Tranziția către o economie mai puțin poluantă trebuie să fie accesibilă tuturor!	177
Suntem la final de 2022. PNRR trebuie implementat, nu discutat!	180
Parlamentul European are un rol major în stoparea creșterii prețului energiei. Iată rezultatele concrete!	182
2023 a fost declarat Anul european al competențelor profesionale. Trebuie să profităm de oportunitățile care ni se deschid!	185

De ce am votat pentru stații de reîncărcare a mașinilor electrice la fiecare 60 de kilometri	188
Avem datoria de a ne salva agricultura și industria alimentară!	191
Avem încredere în viitorul nostru european!	194
Fiecare femeie trebuie să aibă șansa de a-și alege fără bariere cariera pe care vrea s-o urmeze	197
Cei de stânga vor ca omul sărac să rămână sărac!	200
Schengen. Este vremea ca și pentru noi să cadă un zid exact așa cum a căzut zidul Berlinului pentru germani!	203
70 de ani de Parlament European, cea mai reprezentativă instituție democratică din lume!	207
De la Marea Unire la Uniunea Europeană. Asta au oferit liberalii, de peste un secol, României!	210
Aradul și Marea Unire	214
Austria abdică definitiv de la valorile europene!	218
Trei lucruri nu au ce căuta în Parlamentul European: imixtiunea statelor care nu sunt membre UE, corupția și ipocrizia! ...	221
Messi. O viață pentru un vis împlinit!	225
Trei lecții pe care le-am învățat de la Revoluție până azi	229

25 februarie 2020

Dificilul drum al normalității. Cum vom dezvolta România din 2021 până în 2027

România își stabilește în aceste zile direcția de dezvoltare și merge cu pași repezi spre adoptarea unei legislații care să permită să ne comportăm așa cum ar trebui: ca un adevărat stat al Uniunii Europene, beneficiar al condițiilor optime pentru dezvoltarea orașelor sale, gata să recupereze anii pierduți, fără un plan bine stabilit.

Normalitate și dezvoltare. Normalitatea României înseamnă azi să ne respectăm propriul statut în interiorul Uniunii Europene. Suntem o țară cu o suprafață și cu o populație semnificativă, cu o diasporă puternică, cu o economie în creștere și cu un potențial departe de a fi fost atins. Acestea sunt datele obiective care trebuie să funcționeze ca premise ale prezenței noastre politice în instituțiile europene, în care e preferabil să abandonăm timiditatea și improvizația, înlocuindu-le cu îndrăzneala

și claritatea proiectelor de dezvoltare. Într-un cuvânt, e nevoie ca la Bruxelles să ne luptăm pentru România cu fermitatea și clarviziunea cu care, o știu ca fost primar, ne batem aici în țară, de prea multă vreme, cu administrația centrală.

Normalitatea și dezvoltarea ar trebui așadar să caracterizeze orice administrație centrală și locală care acționează în interesul cetățenilor. Iar pentru a exista premisele normalității și dezvoltării administrative ai nevoie, în primul rând, de un cadru legislativ. Aici, în țară, schimbarea cadrului legislativ ne este cu adevărat la îndemână, iar simplificarea și elasticitatea se impun.

La fel de la îndemână ne sunt exemplele de succes. Orașe mari din Europa, precum și regiuni ale Uniunii Europene, au înțeles cum funcționează mecanismul. Au înțeles și au pus în practică principiile de bază ale construcției europene. Subsidiaritatea nu a rămas un simplu concept, ci a fost transpusă în proiecte de dezvoltare ale comunităților. Sunt cazuri de manual în ceea ce privește dezvoltarea regională: Spania, Germania etc.

Iar din modelele de succes trebuie să învățăm și noi. Nu mai trebuie să lăsăm modernizarea României la ordinea întâmplării. Uniunea Europeană nu poate interveni, dacă noi încurajăm tacit lipsa reformelor. Am văzut cum inacțiunea autorităților centrale ne-a fost inamic ani buni. Dar situația începe să se schimbe, iar semnale pozitive vin atât dinspre guvernarea de la București, cât și de la Bruxelles și Strasbourg.

Guvernul pregătește un act normativ care prevede descentralizarea managementului Fondurilor Europene structurale și de investiții la nivel regional. Ce înseamnă mai exact acest lucru pentru autoritățile locale? Pe scurt și pe înțelesul tuturor:

un primar sau un președinte de Consiliu Județean nu mai trebuie să bată drumul până la București pentru aprobarea proiectelor și a contractelor de finanțare. Deciziile vor putea fi luate, începând cu perioada de programare 2021–2027, la nivelul regiuni prin agențiile de dezvoltare regionale, unde vor funcționa autoritățile de management.

Din păcate, România a rămas printre ultimele state ale Uniunii Europene care până acum nu au avut posibilitatea administrării fondurilor europene în mod descentralizat. Degeaba putea să vină un grup de orașe cu un pachet de investiții integrat, pentru că lipsea cadrul necesar. „Orașele trebuie să fie văzute ca motoare ale economiilor naționale și regionale“, se preciza în studiul „The Role of Cities in Cohesion Policy“ realizat de Parlamentul European în 2014. Știm bine cum ne-am uitat la polonezi, care au atras fonduri prin care au devenit un model de dezvoltare a regiunilor. Am mers în numeroase vizite în comunități din state occidentale și am înțeles ce înseamnă o administrație eficientă.

Puțini aleși locali au înțeles ideea dezvoltării mediului urban și a alianței între orașe pentru consolidare. Nici situația internă nu a ajutat prea mult. În schimb, în prezent începe procesul de debirocratizare, mai ales în domeniul de interes general pentru toți românii, pentru că beneficiarii direcți și finali ai demersului sunt cetățenii României. Autoritățile locale au așteptat descentralizarea Programului Operațional Regional mai bine de un deceniu, un deceniu în care am avut de pierdut. Decizia Guvernului a fost un semnal al opririi aplecării spre subzistență, așa cum ne-au obișnuit guvern după guvern în ultimii opt ani.

Alianța Vestului (AVE), structură din care am făcut și eu parte ca primar al Aradului, a salutat decizia de la București privind procesul de descentralizare a managementului fondurilor europene, unul dintre principiile de bază anunțate în statutul AVE. Alianța a susținut și a promovat ideea valorificării directe și mult mai eficientă a oportunităților financiare oferite de Uniunea Europeană, prin programele acesteia, încă de la înființare.

Reamintesc aici unele dintre obiectivele Alianței, mai ales pe cele legate de mobilitatea dintre cele patru orașe (Arad, Timișoara, Oradea și Cluj): accelerarea implementării proiectului Autostrada Transilvania; susținerea și urgentarea proiectului Autostrada ViaCarpatia, dezvoltarea unei conexiuni de cale ferată de mare viteză între cele patru orașe sau susținerea mobilității muncii.

Problemele generate de infrastructura rutieră și feroviară afectează cetățenii pe mai multe paliere. În primul rând, lipsa unor autostrăzi și a unor rețele de transport feroviar duce la încetinirea vitezei de deplasare între puncte-cheie din țară. Iată un exemplu pentru a înțelege mai bine. O deplasare cu automobilul din București până la Arad, fără să ținem cont de opriri, durează aproape opt ore. Gândiți-vă ce ar însemna o autostradă. Mai puțin de cinci ore de mers. Așadar, timp economisit. Apoi, existența drumurilor funcționale și rapide înseamnă o deplasare mai ușoară a mărfii. Prin urmare, am avea produse mai ieftine la rafturile magazinelor.

Infrastructura e doar o piesă din puzzle. Exemplele pot continua, dar cred că e mai bine să urmărim impulsul care va fi dat de crearea cadrului legal. Să vedem proiectele, fezabilitatea

lor și faptul că ce e scris negru pe alb va fi respectat întocmai. Până atunci, tot ce le pot transmite foștilor mei colegi din administrația locală e românescul: „La treabă!“

29 februarie 2020

Prioritatea viitorului Parlament: reformarea și depolitizarea Curții Constituționale

Noua majoritate parlamentară, care se va construi musai în jurul PNL, fie că vorbim despre alegeri anticipate sau alegeri la termen, are obligația – morală și politică – să propună rapid o reformă a Curții Constituționale a României (CCR), instituție care, din păcate, a înlocuit domnia legii cu domnia bunului-plac.

Deciziile CCR nu se comentează, însă nu putem privi la ne-sfârșit în direcția opusă, când o instituție care, teoretic, e fundamentală pentru Statul de drept ajunge, în realitate, să se pronunțe pe declarații politice – pe vorbe, nu pe fapte. Vi se pare că exagerez? Nicidecum. Exact acest lucru s-a întâmplat cu ultima decizie a CCR privind conflictul juridic dintre Parlament și președintele României, după ce Klaus Iohannis l-a desemnat pe Ludovic Orban încă o dată premier. Nici mai mult, nici mai puțin, Curtea a decis că desemnarea lui Orban e

neconstituțională, pentru că președintele PNL a spus public că scopul său e să ajungă la alegeri anticipate.

Prin urmare, un obiectiv nobil în politică – întoarcerea la popor – a fost declarat neconstituțional de 7 dintre cei 9 magistrați CCR. Practic, CCR blochează pe viitor orice demers asumat de dizolvare a Parlamentului, deși acest drept este prevăzut de Constituție. Problema și mai gravă e că CCR a ajuns chiar să-și încalce propria jurisprudență – deciziile anterioare – în ceea ce privește dreptul unui președinte de a face o propunere de premier. Am ajuns în situația ridicolă ca Legea fundamentală să-i ofere președintelui libertatea totală în a desemna un premier, pe când CCR îi îngrădește libertatea. Dincolo de afinitățile mele politice, întrebarea rămâne: menirea CCR este să judece conform Constituției sau să adauge prin interpretări la lege, astfel încât să devină actor politic?

Juristul și filosoful politic austriac Hans Kelsen, cel care a gândit acest sistem de instanță constituțională cu scopul de a frâna tentațiile absolutiste ale actorilor politici care au în spate votul democratic, probabil și-ar renega opera dacă ar vedea modul în care e aplicat conceptul său în România. În ultimii ani, CCR a renunțat la rolul de arbitru constituțional și a devenit jucător politic. Un alt exemplu relevant și scandalos: l-a obligat pe șeful statului să-l revoce pe procurorul-șef al DNA, Laura Codruța Kövesi, deși rolul CCR nu este să vină cu soluții, ci cu sentințe. Într-un stat democratic, în cazul în care instanța constituțională respinge o lege, dezbateră se mută în Parlament, unde articolul problematic este îndreptat sau îndepărtat definitiv. În România, CCR s-a transformat într-o a treia Cameră a Legislativului, excedându-și competențele. Însă nu e de mirare: legea de

funcționare a CCR datează din 1992, din vremea primului Legislativ post-decembrist, când președinte era Ion Iliescu. În ultimii 28 de ani, partidele și coalițiile care s-au perindat la guvernare n-au avut curajul să-și asume reformarea unei instituții-cheie, preferând, așa cum a făcut PSD, să cumpere bunăvoința judecătorilor CCR cu pensii speciale și lefuri nemăsurate. Parlamentul nu a impus nici măcar standarde înalte de profesionalism pentru cei 9 juriști care sunt numiți la CCR, cu mandate de 9 ani, de către Senat, Camera Deputaților și Președintele României. Astfel, numirile politice s-au transformat ulterior în decizii politice, care au influențat jocul de putere. În acest moment, CCR este lovită de un imens val de neîncredere socială. Dar să privim și spre viitor: care sunt soluțiile? După ce m-am consultat cu mai mulți specialiști în drept constituțional, am tras trei concluzii care pot sta la baza reformei Curții Constituționale:

1. Creșterea numărului de judecători CCR de la 9 la 13, astfel încât 3 să fie numiți de Președintele României, 3 de Senat, 3 de Camera Deputaților și alți 4 de Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) prin vot, în urma unui concurs. Creșterea numărului de magistrați ar mai risipi din impresia că CCR este profund politizată. Concret, voturile celor 4 magistrați numiți de CSM ar putea înclina decisiv balanța spre o soluție corectă, care să anihileze potențialele influențe politice.
2. Interzicerea numirii ca judecător CCR pentru persoanele care au fost membri de partid în ultimii 10 ani anterior numirii. Un judecător CCR numit de Parlament sau de Președinte va purta mereu stigmatul politic, însă lipsa unei legături directe, profunde, cu un partid îi întărește prezumția

de echidistanță profesională. Un viitor judecător al Curții Constituționale trebuie să aibă în vedere acest moment al carierei în afara unui parcurs politic și, măcar cu 10 ani înainte de numire, doar în interiorul unei cariere juridice.

3. Stabilirea unor criterii profesionale mai exigente de numire. Judecătorii CCR să aibă studii juridice superioare și o vechime de cel puțin 20 de ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior, astfel încât să nu fie vulnerabili la ordine de partid.

Toate aceste propuneri vin strict în direcția depolitizării Curții Constituționale. Am putea ajunge însă acolo doar dacă vom avea o majoritate clară pro reformă în Parlament, o majoritate care să ofere României nu doar o nouă formulă la Curtea Constituțională, ci chiar o nouă Constituție care să țină cont de conflictele constituționale din ultimii 15 ani. Știm foarte bine ce trebuie îmbunătățit, avem experiența numeroaselor lupte politice finalizate la CCR. Întrebarea e însă alta: vom avea sau nu o majoritate parlamentară în acest sens? Eu sper că da.

22 martie 2020

Jurnal de pandemie. Apel la solidaritate

Pandemia de coronavirus a resetat modul în care se desfășoară viața noastră cotidiană. Responsabilitatea și solidaritatea devin puncte cardinale ale existenței. A te proteja pe tine înseamnă a-i proteja pe cei din jur. Apoi, dacă ai posibilitatea, este imperativ să vii în ajutorul celor ce luptă împotriva inamicului care zilnic face deja mii de victime.

Pandemia de coronavirus a devenit, fără dubii, cel mai mare pericol al umanității din ultimele decenii. În urmă cu o lună, numeroase publicații occidentale se întrebau dacă Covid-19 este mai periculos decât SARS. Numărul deceselor cauzate de coronavirus ajunsese la 800 în două luni, în timp SARS făcuse 813 victime în opt luni. Răspunsul le-a fost dat de realitatea crudă. Acum știm că noul coronavirus e un pericol major la nivel mondial, numărul persoanelor decedate din cauza acestuia fiind de aproape 13000 dintr-un total de 300000 de cazuri, câte erau sâmbătă seară.

În europarlamentarul Gheorghe Falcă se vede seriozitatea, dedicarea și tipul de organizare a propriei munci specifice primarului care face treabă. Și cu asta, mă grăbesc să spun, Falcă înobilează calitatea de europarlamentar, altfel vagă și pe cât de costisitoare, pe atât de inutilă pentru cetățeanul de rînd. Citesc textele strînse în această carte ca pe veritabile servicii pe care un politician care chiar știe ce-s acelea democrație, comunitate și agendă a cetățeanului, adică un primar, le aduce funcției de europarlamentar.

Sever Voinescu

